

290. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Hulda Henriette Braches* en 20 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, den 16 Januari 1936.

WILHELMINA.

290. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut!

doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Hulda Henriette Braches* en 20 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* no. 955);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Hulda Henriette Braches*, geb. te *Bandjermasin* (*Nederlandsch Indië*) den 24 Mei 1901, onderwijzeres, wonende te *Meester-Cornelis* (*Nederlandsch Indië*);
- 2°. *Axel Karsten Nikolai Michailowitsch Brönsted*, geb. te *St. Petersburg* (*Rusland*) den 12/25 October 1891, gouvernementsarts, wonende te *Djokjakarta* (*Nederlandsch Indië*);
- 3°. *Sándor Ehrlich*, geb. te *Budapest* (*Hongarije*) den 9 November 1908, electrotechnisch ingenieur, wonende te 's-Gravenhage, provincie *Zuidholland*;
- 4°. *Franz Johannes Bernhard Rudolph Gombault*, geb. te *Amsterdam* (*Noordholland*) den 23 Januari 1903, handelsagent, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;

- 5°. *Franz Otto Hädicke*, geb. te *Neundorf* (*Anhalt*) den 22 Februari 1885, chef-machinist, wonende te *Hendrik-Ido-Ambacht*, provincie *Zuidholland*;
- 6°. *Erich Hecht*, geb. te *Berlijn* (*Pruisen*) den 9 Januari 1892, koopman, wonende te *Haarlem*, provincie *Noordholland*;
- 7°. *Gertrud Hufschlag*, geb. te *Mechernich* (*Pruisen*) den 30 Mei 1880, hoofdonderwijzeres, wonende te *Leusden*, provincie *Utrecht*;
- 8°. *Leonardus de Jong*, geb. te *Antwerpen* (*België*) den 26 Mei 1885, kapper, wonende te *Dongen*, provincie *Noordbrabant*;
- 9°. *Heinrich Leven*, geb. te *Lank* (*Pruisen*) den 13 Juni 1883, R.K. Priester en Apostolisch Vicaris, wonende te *Ndona b/Ende* (*Nederlandsch Indië*);
- 10°. *Richard Ernst Lion*, geb. te *Mannheim* (*Baden*) den 1 Juni 1867, procuratiehouder, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 11°. *Fritz Mannheimer*, geb. te *Stuttgart* (*Wurtemberg*) den 19 September 1890, bankier, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 12°. *Josef Theodor Roosenboom*, geb. te *Goch* (*Pruisen*) den 10 September 1898, fabrieksarbeider, wonende te *Goch* (*Pruisen*);
- 13°. *Anna Röttgen*, geb. te *Bonn* (*Pruisen*) den 7 Augustus 1891, onderwijzeres, wonende te *Swalmen*, provincie *Limburg*;
- 14°. *Georg Schmidbauer*, geb. te *München* (*Beieren*) den 31 December 1883, administrateur, wonende op de onderneming „Ambaloetoe” bij *Kisaran* (*Nederlandsch Indië*);
- 15°. *Hendrik Schoemaker*, geb. te *Osterwald* (*Pruisen*) den 26 October 1894, landbouwer, wonende te *Bimolten* (*Pruisen*);
- 16°. *Johanna Antonia Smits*, geb. te *Speelberg-Emmerik* (*Pruisen*) den 28 September 1900, zonder beroep, wonende te *Emmerik* (*Pruisen*);
- 17°. *Johannes Antonius Smits*, geb. te *Speelberg-Emmerik* (*Pruisen*) den 2 Mei 1902, melkhandelaar, wonende te *Emmerik* (*Pruisen*);
- 18°. *Wilhelm Johann Thuis*, geb. te *Emmerik* (*Pruisen*) den 12 December 1901, fabrieksarbeider, wonende te *Emmerik* (*Pruisen*);
- 19°. *Stepanka Walcher*, weduwe van *Karl Stachow*, geb. te *Dymokury* (*Tsjecho Slowakije*) den 12 Augustus 1872, privé-secretaresse, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* no. 955), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Gerhard Bernhard Schwieters*, geb. te *Emmen* (*Drenthe*) den 7 Juli 1906, veenarbeider, wonende te *Zwartemeer*, gemeente *Emmen*, provincie *Drenthe*.

Artikel 3.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* no. 955), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Bertha Julia de Jong*, geb. te *Antwerpen* (*België*) den 2 Februari 1914, zonder beroep, wonende te *Dongen*, provincie *Noordbrabant*.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

290. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van HULDA HENRIETTE BRACHES en 20 anderen moge de ondergeteekende het volgende aanteekenen.

Vijf van de een en twintig voorgedragenen (artikel 1 onder 12°, 15°, 16°, 17° en 18°) zijn oud-Nederlanders, die ingevolge artikel 7, lid 1, sub 5°, van de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 December 1920 (*Staatsblad* n°. 955), hun Nederlandschap hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten het Rijk en zijn koloniën of bezittingen. Zij hadden, door gebruik te maken van den daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van het Nederlandschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, stellen zij blijkbaar op het bezit van de Nederlandsche nationaliteit prijs. Waar zij van goed gedrag en niet armlastig zijn, bestaat er alle aanleiding, hen door middel van naturalisatie alsnog in de gelegenheid te stellen, hun door langdurige afwezigheid teloor-gangen staat van Nederlander terug te krijgen.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 1°, is Nederlandsch onderdane. Zij is in Nederlandsch-Indië geboren uit een vader van Duitsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst. Zij heeft steeds in Nederlandsch-Indië gewoond en is er bij het onderwijs werkzaam. Haar vader was ridder in de orde van Oranje-Nassau. Zij gevoelt zich Nederlandsche.

De in artikel 1 onder 2° genoemde verzoeker is van Deensche herkomst. Hij is sinds 1921 in Nederland en Nederlandsch-Indië gevestigd en is voornemens op Nederlandsch grondgebied te blijven. Zijn in Nederlandsch-Indië geboren kind wenscht hij eene Nederlandsche opvoeding te geven. Hij is Gouvernementsarts der eerste klasse, belast met den dienst der volksgezondheid te Djokjakarta.

De in artikel 1 onder 3° genoemde is van Hongaarsche herkomst. Sinds zijn dertiende jaar is hij in Nederlandsch-Indië en hier te lande woonachtig. Zijn vader is werkzaam geweest bij de Staatsspoorwegen in Nederlandsch-Indië. Aan de Technische Hoogeschool te Delft heeft hij het ingenieursdiploma behaald. Als volontair bij de posten en telegrafie, door het verrichten van andere werkzaamheden en uit eigen middelen voorziet hij in zijn onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 4°, is in Nederland geboren, waar hij steeds gewoond heeft. Hij heeft Nederlandsche scholen bezocht en gevoelt zich Nederlander. In het winkelbedrijf en als handelsagent heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 5° genoemde verzoeker, geboortig uit Neundorf (Anhalt), is sinds 1924 in Nederland woonachtig. Hij is hier te lande gehuwd. Als chef-machinist bij eene Nederlandsche firma heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 6° genoemde, afkomstig uit Berlijn (Pruisen), is sinds 1919 hier te lande gevestigd. Zijn kind geniet eene Nederlandsche opvoeding. Ook met het oog op zijne werkzaamheden voor Nederlandsche maatschappijen in het buitenland wordt het Nederlandschap door hem op prijs gesteld. Als koopman heeft hij een bestaan.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 7°, is geboortig uit Mechernich (Pruisen). Zij is sinds 1901 in Nederland woonachtig en is er bij het onderwijs werkzaam.

De in artikel 1 onder 8° genoemde verzoeker, Nederlander van geboorte, heeft het Nederlandschap verloren vanwege het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door keuze. Sinds 1914 is hij hier te lande gevestigd. Hij drijft eene kapperszaak, welke hem een bestaan oplevert.

De in artikel 1 onder 9° genoemde, geboortig uit Lank (Pruisen), is sinds 1920 in Nederlandsch-Indië gevestigd. Hij is daar werkzaam als apostolisch vicaris van de Kleine Soenda-eilanden.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 10°, afkomstig uit Mannheim (Baden), is sinds 1919 in Nederland woonachtig. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw. Zijn oudste zoon, bereids tot Nederlander genaturaliseerd, heeft gestudeerd aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, waar hij geslaagd is voor het doctoraal examen in de rechten. Thans studeert zijne jongste dochter aan gemelde universiteit. Als procuratiehouder heeft hij een bestaan.

De in artikel 1 onder 11° genoemde, afkomstig uit Stuttgart (Wurtemberg), is sinds 1918 in Nederland gevestigd en is voornemens hier te blijven. Hij is officier in de orde van Oranje-Nassau. Hij oefent het beroep van bankier uit.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 13°, is afkomstig uit Bonn (Pruisen). Zij is sinds 1914 in Nederland woonachtig en is er bij het onderwijs werkzaam.

De in artikel 1 onder 14° genoemde verzoeker, afkomstig uit München (Beieren), is sinds vele jaren in Nederlandsch-Indië woonachtig. Ook met het oog op zijne in Nederlandsch-Indië geboren dochter wordt het Nederlandschap door hem begerd. Als administrateur van eene onderneming heeft hij een bestaan.

De verzoekster, genoemd in artikel 1 onder 19°, geboortig uit Dymokury (Tsjecho-Slowakije), is sinds 1920 in Nederland woonachtig. Zij gevoelt zich hier ingeburgerd. Als privé-secretaresse heeft zij een bestaan.

De in artikel 2 genoemde verzoeker is in Nederland geboren, waar hij steeds gewoond heeft. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw. In het Nederlandsche leger heeft hij zijn dienstplicht vervuld. Als veenarbeider verdient hij het brood.

Het wil den ondergeteekende voorkomen, dat deze verzoeker met het oog op zijne richtige nakoming van de dienstverplichtingen voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mag worden gebracht.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 8°, heeft vóór het intreden der meerderjarigheid van zijne dochter BERTHA JULIA het verzoek om naturalisatie ingediend.

Het is billijk voorgekomen, voornoemde dochter alsnog door uitdrukkelijke wetsbepaling als medegenaturaliseerd te beschouwen.

Ten aanzien van allen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hunne nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet eene dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,

VAN SCHAİK.

¹⁾ Zijn, met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken, nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.